



ಡಾ.ವಿನೋದ ಭಟ್ಟಿ

ತಪ್ಪು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು
ನೇರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ
ತಡವೆಂದಿಲ್ಲ.

325: ಹೊಸ ದಾರಿ - 65

ಸಾವಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು, ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸೋಣ.

ಭಯಭಕ್ತಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? 'ದೇವರನ್ನೂ ಗುರುಹಿರಿಯರನ್ನೂ ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇವಿಸುವುದು' ಎಂದು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭಕ್ತಿಯೇನೋ ಸರಿ, ಆದರೆ ಭಯವೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದು ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಾಗ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಹೇರುವುದರ ಒಳಾರ್ಥ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮೈಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. 'ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಾದರೆ ನನ್ನಷ್ಟದಂತೆ ನಡೆದುಕೋ' ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದನ್ನು ತಿರುವುಮುರುವು ಮಾಡಿದರೆ ಏನರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ? 'ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ!' ಇಂಥ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಸಮೀಪಿಸಲೂ ಭಯವಾದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರ ಮಕ್ಕಳು ನೀವಾಗಿದ್ದರೆ ತಾಯ್ನಂದೆಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಚರಿಸುತ್ತೀರಿ? ಹಾಗೂ, ಇಂಥ ತಾಯ್ನಂದೆಯರು ನೀವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೀರಿ? ಭಯಭಕ್ತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ಮಗನೊಬ್ಬ ಅಂತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡ. ಆರುತಿಂಗಳು ಅಪ್ಪನನ್ನು ತೊಳೆದು ಬಳಿದು ಹಾಸಿಗೆಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಮಾತುಕತೆ? ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ? ವಿಚಾರ ವಿನಿಯಮ? ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ! ಶುದ್ಧ ಭಯಭಕ್ತಿಗೆ ನಿರರ್ಶನವೆಂದರೆ ಇದು! ಈಗ ಹೇಳಿ: ಇಂಥ ಬಾಂಧವ್ಯ ನಿಮಗಿಷ್ಟವೇ?

ಇದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಮಗ ಚಿತ್ರವೊಂದನ್ನು ವಾಟ್ಸಾಪ್‌ನಿಂದ: ಒಂದೇ ತೆಂಗಿನ ಮರಕ್ಕೆ ತೆಂಗಲ್ಲದೆ ಬಾಳೆಯ ಗೊನೆ, ಹಲಸು, ಚಿಕ್ಕೋಡೆ ಎಲ್ಲವೂ ನೆತಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಬುಡಬರಹ: ಹೆತ್ತವರು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ! ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಟಿಪ್ಪಣಿ: ನಿರಾಶರಾಗಿ ತಜ್ಜರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು: ತಾವು ನೆಟ್ಟಿದ್ದು ಈಚಲ ಮರ!

ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆ? ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ನೇಪಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದ ಸಂಬಂಧಗಳು ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿನ ರಂಗವೇರಿ ರುದ್ರನಾಟ್ಯ ಆಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಒಳಗೊಳಗೆ ಕುಗ್ಗಿ ಕುಸಿಯುವ ದೇಹಾನುಭವ ಆಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ದರ್ಪದಿಂದ ಆಳಿದವನಿಗೆ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸ್ವಾಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವುದು ಅರಿವಾದಾಗ ಏನು ಮಾಡಿದೆ? ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತು ಮೌನದುಖಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ. ಇಷ್ಟುಕಾಲ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಗೋಡೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡವರು ಈಗ ಮನದ ಕಿಟಕಿ ತೆರೆದು ಸ್ನೇಹಪ್ರಸನ್ನ ಚಾಚಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಚಮತ್ಕಾರಗಳೇ ಜರುಗಬಹುದು. ನನ್ನ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಹೆಂಡತಿಯ ನಡುವಿನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ: ಅತ್ತೆಗೆ ಸೊಸೆ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತೀವ್ರ ತಿಕ್ಕಾಟವಲ್ಲದೆ ಉಳಿದಂತೆಯೂ ಬಿಗುಮಾನ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅತ್ತೆಗೆ ಸೊಸೆಯ ಗುಣಗಳು ಹಿಡಿಸಿದರೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದುಸಲ ಹೊರಹೋದ ಅತ್ತೆ ತಡವಾದರೂ ಮರಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೊಸೆ ಹುಡುಕಲು ಹೋದಾಗ ಆಕೆ ಜನಜಂಗುಳಿಯ ನಡುವೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದು ನೋಡಿದಳು. ತಕ್ಕಣವೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದಳು. ಪ್ರಜ್ಞೆಬಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದಾಗ ಏನಾಯಿತು? ಅತ್ತೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಸಲ ಸೊಸೆಯನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು,

'ನಿನ್ನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬೀದಿಯ ಹೆಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ!' ಎಂದು ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟಳು. ಅಂದಹಾಗೆ, ಇದೆಲ್ಲ ನಡೆದಿದ್ದು ಆಕೆಯ ಸಾವಿನ ಮೂರು ದಿನ ಮುಂಚೆಯಷ್ಟೆ! ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವೇನೋ ಸರಿ, ಆದರೆ ಅಷ್ಟೊತ್ತು ಕಿರಿಯರಿಗಾದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಭರಿಸಲಾದೀತು?

ನವ್ಯಬಾಂಧವ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನಿ ಹೇಗೆ? ಭಯಭಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬಿಸಾಕಿ ಪ್ರೀತಿ-ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಜಾಗಕೊಡಿ. ಯಾಕೆ? ಭಯಭಕ್ತಿ ಮೇಲುಮುಖವಾಗಿ ಹರಿದರೆ ಪ್ರೀತಿ-ಗೌರವಗಳು ಮೇಲೂ ಕೆಳಗೂ ಅಡ್ಡಡ್ಡಕ್ಕೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವನ್ನೇ ಬಾಂಧವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುವ ಶಕ್ತಿ ಇವಕ್ಕೆಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಐದಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: (1) ಕಿರಿಯರು ಎಷ್ಟೇ ಚಿಕ್ಕವರಿರಲಿ, ಅವರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಡಿ, ಸ್ವಂದಿಸಿ. (2) ಚಿಕ್ಕವರಿಗೆ ನಿಷ್ಣಾಮ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮಾತುಗಳಲ್ಲೂ (ನೀನು ನಮಗೆ ಹುಟ್ಟಿರುವುದೇ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ!) ದೇಹಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ತೋರ್ಪಡಿಸಿ. ಪ್ರತಿದಿನ ನಿಶ್ಚಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಗುಂಪಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳಿ - ಆಗ ಸರತಿಯಂತೆ ಒಬ್ಬರು ಗುಂಪಿನ ನಡುವಿರಲಿ. (3) ಮಕ್ಕಳ ಬೇಕುಬೇಡಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸದೆ ಗೌರವಿಸಿ. (4) ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಚಿಕ್ಕವರನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ. (5) ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಚಿಕ್ಕವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ, ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಳೆದುನಿಂತು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬೆರೆಯದಿರುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆ? ಕಠಿಣವೆನಿಸಿದರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ: ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿರುವುದಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇರಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಹೊತ್ತು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿ; ನಂತರ ಅವರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿ.

ಇನ್ನು, ಮಕ್ಕಳು ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಣಬೇಕು? ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಆತ್ಮೀಯ, ಆದರೆ ದುರ್ಬಲ ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ಕಾಣಬೇಕು. ಕರ್ತವ್ಯದ ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು!

ಹಳೆಯ ಪ್ರಮಾದಗಳಿಗೆ ಚಾಲಿಕುಚಿಯ ತಂತ್ರ: ಬಹುಹಿಂದೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಬಗ್ಗಿದ್ದು ಈಗ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಎನ್ನುವಾಗ ನನ್ನದೇ ಕತೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಹಪಾಠಿಯೊಬ್ಬನ ಗೋಳು ಹೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನನ್ನ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಂಬು ಮೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಕೋ ಅವನ ನೆನಪು ಕಾಡುತ್ತ ನನ್ನ ಸಣ್ಣತನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕಟ ಶುರುವಾಯಿತು. ಎಂಥ ಹೀನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದನಲ್ಲ! ಕಾಲೇಜಿನ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಅವನು ಕಂಡಾಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲದ ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಎಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನುಗ್ಗಿಬಂದುವು. ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ತನಕ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಪದೇಪದೇ ಕ್ಷಮೆಕೇಳಿದೆ.

ಅವನೋ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ನೆನಪೇ ಇಲ್ಲವೆಂದ - ಹಾಗೆಂದು ಅವನು ಔದಾರ್ಯ ತೋರಿರಲೂ ಬಹುದು. ಇದಾದ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವನು ತೀರಿಕೊಂಡ. ಆಗ ನನಗನಿಸಿದ್ದು: ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ ಕೊನೆಯ ತನಕ ನನ್ನನ್ನು ಸುಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಸಾಯಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ನಂತರ ಇಷ್ಟುದಿನ ದೂರವಿಟ್ಟವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ, ಕರೆಮಾಡಿ ಮಾತಾಡಿ. ಹಳೆಯದನ್ನು ಮರೆತು ಹೊಸದಕ್ಕೆ ಪೀಠಿಕೆ ಹಾಕಿ. ತಪ್ಪು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನೇರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ ತಡವೆಂದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಅಸಾಧ್ಯವಾದರೆ? ಅದಕ್ಕೂ ಉಪಾಯವಿದೆ: ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಷ್ಟು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಎದುರುಬದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನೋಂದವರು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರೊಡನೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತ ಕ್ಷಮೆಕೇಳಿ.

ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ: 8494933888;

Email: vinod.chebbi@gmail.com